

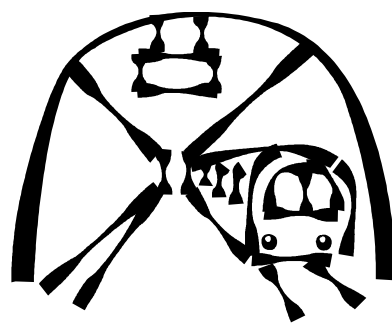
018638

MILJÖFÖRVALTNINGEN

Årlig tillsynsrapport för buss och tågdepåer

Perioden januari 2011 till november 2011

018638

En rapport från Miljöförvaltningen

Leif Nilsson

November 2011

INNEHÅLL

1	Beskrivning av depåverksamheterna	5
1.1	Miljöaspekter vid depåverksamhet.....	5
2	Tillsynsarbetet	7
3	Miljöarbetet vid depåerna	8
3.1	Kemikalier	8
3.2	Egenkontroll	8
3.3	Energi	8
3.4	Exempel på konstaterade brister.....	8
4	Sammanfattning	10

1 BESKRIVNING AV DEPÅVERKSAMHETERNA

Miljöförvaltningen utövar tillsyn över fjorton buss- och tågdepåer inom Stockholms stad. Depåerna består av åtta stycken för tåg och sex för bussar. Aktuella depåer samt verksamhetsutövare redovisas nedan:

Tåg:

- Roslagståg (Roslagståg AB)
- Högdalshallen (TBT Stockholm AB)
- Vällingbydepån (TBT Stockholm AB)
- Hammarbydeån (TBT Stockholm AB)
- Nybodadepån (TBT Stockholm AB)
- Alviksdepån (Veolia Transport Sverige AB)
- Citypendeln Älvsjö (Euromaint Rail AB)
- Alkärrshallen (AB Stockholms spårvägar)

Buss:

- Frihamnen (Keolis Sverige AB)
- Hornsberg (Keolis Sverige AB)
- Söderhallen (Keolis Sverige AB)
- Lundadepån (Nobina Sverige AB)
- Nybodadepån (Keolis Sverige AB)
- Bussdepå Gubbängen (Keolis Sverige AB)

Miljöförvaltningen tar ut fast årlig avgift för samtliga depåer då de är anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalken. Vanligen utgår tillsynstiden från den anmälningspliktiga tvättanläggning men depåerna är även anmälningspliktiga ur andra aspekter till exempel lagring av bränsle och verkstäder.

1.1 Miljöaspekter vid depåverksamhet

Vid buss- och tågdepåer kan det förekomma flera olika typer av verksamhet. Det kan bland annat vara verkstad, lackering, tvätt av fordon och detaljtvättar, tankning, lagring av bränslen och klottersanering. Verkstäderna kan innefatta allt från fordonsverkstäder till mekaniska verkstäder där man svarar hjul till tågen och tillverkar detaljer. Det kan således finnas en mängd olika miljöaspekter att beakta vid depåverksamheter. Kontroll av vattenrening från buss- och tåg tvättar är en central del av verksamheten. Processvattnet kan innehålla metaller, oljor eller andra oönskade ämnen.

Verksamheterna har ofta en omfattande hantering av kemikalier och bränslen. Det handlar om bl.a. tvättkemikalier, oljor, lösningsmedel och fordonsbränslen. En

felaktig hantering kan öka risken för utsläpp till dagvatten och recipient. Det kan också innebära en långsiktig förorening av mark i området och utsläpp från lösningsmedel kan leda till lokal miljö- och hälsopåverkan.

Buller är en annan viktig miljöaspekt som kan ha påverkan på omgivningen vid buss- och tågdepåer. Buller kan uppstå vid trafik till och från en depå men även vid själva verksamheten. Miljöförvaltningen handlägger för närvarandeklagomålsärenden gällande buller vid depåer. Verksamheterna resulterar också i en mängd fraktioner av avfall och farligt avfall som behöver tas om hand på ett korrekt sätt.

Depåer är oftast stora lokaler med energiintensiva verksamheter med tvättar eller avvisning av fordon som förbrukar stora mängder energi. Minskad intern el- och värmeförbrukning behöver därför finnas med som en miljöaspekt för depåerna att arbeta med.

2 TILLSYNSARBETET

Målsättningen är att depåerna ska inspekteras en gång varje eller minst vartannat år. Av totalt fjorton depåer fick åtta stycken besök av förvaltningen under perioden januari till november 2011.

Tillsynen är generellt inriktad på tidigare redovisade miljöaspekter och syftar till stor del att förbättra verksamhetsutövarnas egenkontroll och säkerställa att de bedriver ett kontinuerligt och systematiskt miljöarbete enligt miljöbalken. Vid tillsynsbesöken går förvaltningen igenom verksamhetens system för egenkontroll och det sker en inspektion av de faktiska förhållanden som råder vid depåverksamheten. En del inspektioner sker tillsammans med Stockholm Vatten som tar emot vattnet från dessa verksamheter.

Förutom de regelbundna tillsynsbesöken innefattar den årliga tillsynen också följande aktiviteter.

- Granskning av provtagningsrapporter
- Handläggning av anmälningsärenden
- Inspektioner i samband med anmälningar om förändringar
- Kommunikation kring förändringar som inte kräver anmälan
- Hantering av klagomål och störningar
- Kommunikation/möten med andra berörda parter, t.ex. Stockholm Vatten

3 MILJÖARBETET VID DEPÅERNA

Resultatet av tillsynsbesöken visar att verksamheterna arbetar systematiskt med miljöfrågan även om brister kan konstateras vid enskilda verksamheter.

3.1 Kemikalier

De verksamheter som hanterar kemiska produkter ska ha en aktuell förteckning över dessa och uppdaterade säkerhetsdatablad. En systematisk hantering ger en högre säkerhet och hjälper företagen att göra aktiva val genom att byta ut miljö- och hälsofarliga produkter enligt den så kallade substitutionsprincipen som är fastlagd i miljöbalken. Miljöförvaltningens erfarenhet är att depåverksamheterna har en god nivå när det gäller arbetet med kemikalier men att det finns aspekter som kan bli bättre som t.ex. märkning och invallning av behållare.

3.2 Egenkontroll

Verksamhetsutövarna har generellt god kännedom om vilka lagar och regler som gäller för verksamheten. Väl fungerande rutiner för att hålla sig uppdaterad om ändringar är viktigt för att ha en god egenkontroll. Även då arbetet fungerar bra i stort finns det utrymme till vissa förbättringar gällande t.ex. kunskap om REACH som är den kemikalieförordning som gäller inom EU. Det kan även förekomma brister vid enskilda anläggningar som rör underhåll och egenkontroll.

3.3 Energi

Energiförbrukningen är generellt hög vid depåer, det är stora anläggningar med ofta energikrävande moment som tvättar, avising och verkstad. Energiförbrukningen kan skilja sig stort mellan nya verksamheter och gamla. Verksamhetsutövarna är endast hyresgäster och därmed har de inte alltid rådighet över investeringar i anläggningen för att förbättra energieffektiviteten.

3.4 Exempel på konstaterade brister

Olika brister kan konstateras vid flera anläggningar. Nedan följer några konkreta exempel på avvikelser som konstaterats under 2011.

- *Veolia, Alviksdepån.* Underhållet av reningsanläggningen till tvätten var eftersatt. Dokumentation över tillsyn saknades sedan 2007. Den kemiska reningsanläggningen var avstängd och ej i drift, vissa steg var helt igensatta av slam. Avloppsvatten från verkstaden fördes inte genom alla reningsteg. Ansvarsfördelningen för skötsel av anläggningen mellan SL och verksamhetsutövare var oklar. Även vissa brister gällande invallning av kemikalier konstaterades.

- *AB Stockholms Spårvägar, Alkärshallen*. Egenkontrollprogrammet var under uppbyggnad och ej i drift. Vidare konstaterades vissa brister gällande invallning av kemikalier.
- *Nobina Lundadepån*. Konstaterade brister gällande invallning av kemikalier samt befogade klagomål gällande buller.
- *Roslagståg AB*. Konstaterade brister gällande invallning av kemikalier.
- *TBT Stockholm AB, Högdalsdepån*. Konstaterade brister gällande invallning av kemikalier.
- *Keolis AB Söderhallen*. Konstaterade brister gällande rutiner för skötsel av oljeavskiljare som saknar larm och nivåmätare.
- *EuroMaint Rail AB City Pendeln Älvsjö*. Konstaterade brister gällande invallning av kemikalier.

Flera befogade klagomålsärenden angående buller har också handlagts under 2011 där depåerna inte innehåller de riklinjer för buller som är fastlagda för verksamheten. I dessa fall rör problemen en buss (Nobina Lundadepån) och en tågdepå (TBT Stockholm AB, Nybodadepån).

4 SAMMANFATTNING

Depåverksamheterna i Stockholm är oftast omfattande verksamheter med många olika miljöaspekter. Generellt fungerar miljöarbetet tillfredställande även om det kan skilja mellan de olika depåerna och brister kan konstateras vid enskilda anläggningar. Konstaterade brister rör främst kemikaliehantering och reningsanläggningar.

För att lösa bullerproblematiken vid vissa depåer bör samarbetet mellan verksamhetsutövarna och SL bli bättre. SL äger depåerna och verksamhetsutövaren står för driften. Nu hamnar man lätt i en situation där båda parter lägger ansvaret på den andra. Förvaltningen handlägger under den rapporterade perioden två sådana klagomålsärenden.

Förbättringspotential finns vid i princip samtliga depåer även om det inte handlar om omfattande problem.